

Dosarul nr. 2-24110982-05-3a-07102024

Curtea de Apel Cahul

D E C I Z I E

În numele Legii

11 octombrie 2024

mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul

specializat în contenciosul administrativ

în componența:

Președintele ședinței de judecată, judecător: Vitalie Movilă

judecătorii: Evghenii Dvurecenshii, Serghei Pilipenco

cu grefierul: Margarita Flocea

cu participarea:

apelantului: Ion Duca,

apelantului: Ion Avram,

judecând în ședința publică în ordine de apel cauza de contencios administrativ la acțiunea reclamanților Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca împotriva pârâților Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr.8 și Comisia Electorală Centrală, cu privire la anularea deciziei Comisiei Electorale Centrale asupra cererii prealabile și obligarea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8 de a modifica hotărârea cu privire la constituirea biroului electoral al Secției de votare Sadc nr.8/39, la apelul declarat de reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 04 octombrie 2024 -

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data 02 octombrie 2024 reclamanții *Ion Avram, Maria Parșova, Ion Duca* au depus acțiune în procedura de contencios administrativ împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr.8 și Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea actului administrativ, și obligarea adoptării unui alt act administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca indică că prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 „Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secției de votare” au fost desemnate următoarele candidaturi pentru funcția de membru al biroului electoral al secției de votare Sadîc (satul Sadîc, satul Taraclia) din partea Consiliului comunal: Andrei Dimcea, Ana Sobor, Maria Parșova, membru supleant - Silvia Rotari.

Invocă, că decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024, a fost comunicată persoanelor desemnate la data de 13.09.2024, iar la data de 18.09.2024 secretarul Consiliului comunal Sadîc, Ion Duca, prin intermediul poștei electronice cantemir@cec.md a transmis decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024, în adresa Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8 și Comisiei Electorale Centrale.

Reclamanții susțin, că Decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024 a intrat în vigoare la data adoptării, este valabilă și produce efecte juridice.

Menționează, că actul administrativ de desemnare a candidaturilor pentru funcția de membru al Biroului electoral al secției de votare Sadîc din partea Consiliului comunal trebuie să fie respectat de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8, alte autorități publice, persoanele terțe etc.

La 23 septembrie 2024, Consiliul electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr.8 a adoptat hotărârea nr. 4/39 cu privire la constituirea biroului electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39, cu mai multe încălcări, fără a ține cont de Decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024.

Reclamanții consideră, că hotărârea nr. 4/39 din 23.09.2024 a fost adoptată cu încălcarea art. 38 alin. (10) lit. a), b) din codul electoral, care stipulează: *„membrii biroului electoral al secției de votare se desemnează după cum urmează, 3 membri sunt desemnați de către consiliul local, câte unul este desemnat de fiecare partid politic reprezentat în Parlament”*, precum și a pct. 7 din Regulamentul de activitate al biroului electoral al secției de votare, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1101/2023: *„membrii biroului electoral al secției de votare se desemnează după cum urmează: 1) 3 membri sunt desemnați de către consiliul local; 2) câte unul este desemnat de fiecare partid politic reprezentat în Parlament”*.

La data de 26 septembrie 2024, reclamantii au contestat Hotărârea nr. 4/39 din 23.09.2024 Consiliului electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr.8 la Comisia Electorală Centrală.

Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2978 din 29.09.2024 „Cu privire la contestațiile (cererile prealabile) nr. CEC-10APr/2 și CEC-10Apr/3 din 26 septembrie 2024 depuse de Ion Duca, Ion Avram și Maria Parșova" fiind declarate inadmisibile contestațiile depuse.

Specifică, că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2978 din 29.09.2024, este ilegală și urmează a fi anulată din motiv că examinarea contestațiilor s-a efectuat cu încălcarea Regulamentului privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128/2023.

Potrivit pct. 16 lit. b) în Regulamentul menționat, membrul raportor comunică autorului contestației referința depusă, cu toate acestea, reclamantilor nu i-a fost comunicată referința depusă de către Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8, precum și actele anexate la referință. Astfel, CEC și-a încălcat propriul Regulament.

Atrage atenția, că în cadrul ședinței Comisiei Electorale Centrale, Ion Duca a fost întrebat de către președintele ședinței calitatea sa de contestatar, iar Ion Duca a menționat că contestația (cererea prealabilă) a fost depusă în calitate de secretar al Consiliului comunal Sadîc, precum și în calitate de alegător.

În cadrul ședinței, Ion Duca a solicitat de două ori o pauză de 10 minute pentru a prezenta împuternicirile delegate dumnealui de către Consiliul comunal Sadîc prin Decizia nr. 03/02 din 31.05.2024, însă președintele ședinței a refuzat acest fapt.

De asemenea indică că reclamantul Ion Avram a depus contestația în calitate de Consilier PAS în Consiliul comunal Sadîc, membru al Biroului electoral al Secției de votare Sadîc nr.8/39, precum și de alegător. Cu toate acestea, Comisia Electorală Centrală a considerat că Ion Duca și Ion Avram nu au avut dreptul de a depune contestația, intitulată cererea prealabilă.

Totodată, reclamantii menționează că Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 nu interzice consilierilor locali sau funcționarilor publici de a contesta actele administrative, inclusiv cele adoptate de către organele electorale.

Referitor la contestația semnată de către Maria Parșova, desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 în componența biroului

electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39 și care consideră ca fiind ilegal neinclusă în componența electorală, Comisia Electorală a considerat fără just temei că Maria Parșova este terț și că „terții, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrative individual) nu sunt destinatarii acestuia” (art. 11 alin. (2) din Codul administrativ).

De asemenea, reclamantii comunică că Comisia Electorală Centrală incorect concluzionează că „drepturile candidatului desemnat au caracter subsecvent dreptului de înaintarea candidaturii, fiind un drept al unui terț, care este admisibil în procedura administrativă doar în situația în care dreptul de bază se revendică de persoana avenită, ceea ce în speța de față lipsește, or, nicio persoană care a inițiat procedura prealabilă nu întrunește criteriile de admisibilitate.

Reclamantii consideră, că revendicarea de către Consiliul local constituie un drept ce poate fi solicitată prin intermediul reprezentantului său delegat în baza deciziei.

Susține, că Comisia Electorală Centrală s-a contrazis și desconsideră faptul că Maria Parșova nu a depus cerere prealabilă și că nu are dreptul de a contesta Hotărârea nr.4/39 cu privire la constituirea biroului electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39 din 23.09.2024 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8.

Or, Maria Parșova, fiind desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 în componența biroului electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39 și nefiind inclusă în componența acestuia, a avut dreptul de a depune cererea prealabilă în calitate de persoană vătămată (alegător), fiindu-i încălcat dreptul de a fi inclusă și de a activa în componența biroului electoral.

Menționează, că hotărârea nr.4/39 cu privire la constituirea biroului electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39 din 23.09.2024 a Consiliului electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr.8 este un act administrativ defavorabil, iar Maria Parșova a avut dreptul de a depune cererea prealabilă, iar Comisia Electorală Centrală era obligat să o admită.

Relatează, că reclamanta Maria Parșova a fost desemnată în mod legal în calitate de membru al biroului electoral, Consiliul Electoral era obligat să o includă în componența biroului electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39.

Susține, că chiar și în situația în care se consideră Maria Parșova este terț, aceasta a avut dreptul de a contesta hotărârea ilegală a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8, și a solicita obligarea

Consiliului electoral să emită un act administrativ individual favorabil pentru ea în conformitate cu prevederile art. 205 alin. (5) din Codul administrativ.

Reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca solicită anularea ca fiind ilegală a hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2978 din 29.09.2024 „cu privire la contestațiile (cererile prealabile) nr. CEC-10Apr/2 și CEC-10Apr/3 din 26 septembrie 2024 depuse de Duca Ion, Avram Ion și Parșova Maria, obligarea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8 cu introducerea următoarelor modificări în hotărârea nr.4/39 cu privire la constituirea biroului electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39 și anume: să includă în preambulul hotărârii, după textul „nr.2663/22024” sintagma „decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024; să substituie sintagmele „Registrul Funcționarilor Electorali” de la pozițiile „Andrei Dimcea, Ana Sobor” cu sintagmele „reprezentantului Consiliului comunal Sadîc în baza deciziei Consiliului comunal Sadic nr.05/01 din 13.09.2024”; să substituie sintagma „Secretara Consiliului comunal Sadic” de la pct.3 cu sintagma “Secretarul Consiliului comunal Sadîc, Ion Duca”. Obligarea Consiliului electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr.8 de a include pe Parșova Maria în calitate de membru al Biroului electoral al Secției de votare Sadîc nr.8/39, desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024. Să se suspende până la pronunțarea unei hotărâri definitive executarea Hotărârii nr.4/39 cu privire la constituirea biroului electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8.

La data de 03 octombrie 2024, de către **reprezentantul pârâtului Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir. 8, Svetlana Petreanu** a fost depusă **referința** la cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Ion Duca, Ion Avram și Maria Parșova, împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8 și Comisia Electorală Centrală cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea referinței indică, că în conformitate cu acțiunile stabilite în programul calendaristic, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2633/2024, precum și în temeiul art. 38 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, la data de 16 septembrie 2024, a recepționat demersul primarului Comunei Sadîc, Ilie Porumbescu prin care a informat că de la data de 29.03.2024, Consiliul comunal

Sadîc nu s-a mai întrunit în ședință și în perioada următoare nu se planifică ședința Consiliului comunal Sadîc, astfel, solicitând respectuos de a suplini componența Biroului electoral al secției de votare (BESV) Sadîc nr. 8/39 cu candidați din registrul funcționarilor electorali.

Explică, că în conformitate cu acțiunile stabilite în programul calendaristic, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2633/2024, precum și în temeiul art. 37 alin. (1) lit. b), 38, 134 și 198 din Codul electoral nr. 325/2022, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, a hotărât: „1. Se constituie Biroul electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39 în componență numerică de 9 membri. 2. Se aprobă componența nominală a Biroul electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39 cum urmează: Avram Ion - Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Bejan Silvia-Registrul Funcționarilor Electorali, Chircu Maria- Registrul Funcționarilor Electorali, Dimcea Andrei- Registrul Funcționarilor Electorali, Dușa Natalia- Registrul Funcționarilor Electorali, Miliș Maris- Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, Parșova Eugenia- Registrul Funcționarilor Electorali, Sobol Ana- Registrul Funcționarilor Electorali, Socolov Liudmila - Registrul Funcționarilor Electorali. Precum, și s-a hotărât pct. 3. „Secretara Consiliului comunal Sadîc va convoca, până la 26 septembrie 2024, prima ședință a biroului electoral al secției de votare”.

Sustine, că la data de 27 septembrie 2024, ora 09:29, a recepționat cererea prealabilă depuse de Ion Avram, consilier PAS în Consiliului comunal Sadîc, membru Biroului electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39 și Maria Parșova, desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13 septembrie 2024, pentru funcția de membru al biroului electoral al secției de votare Sadîc (satul Sadîc, satul Taraclia) din partea Consiliului local, prin care a solicitat obligarea Consiliului electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr. 8 să includă în preambulul Hotărârii nr. 4/39 din 23 septembrie 2024, după textul „nr.2633.2024” sintagma „decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024”, obligarea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8 să substituie sintagmele „Registrul Funcționarilor Electorali” de la pozițiile „Dimcea Andrei, Sobor Ana”, cu sintagmele „reprezentantul Consiliului comunal Sadîc în baza deciziei Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024” din Hotărârea nr. 4/39 din 23.09.2024, obligarea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8 să substituie sintagma „Secretara Consiliului comunal Sadîc” de la pct. 3 din Hotărârea nr. 4/39 din

23.09.2024 cu sintagma „Secretarul Consiliului comunal Sadic, Duca Ion”, precum și obligarea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8 să o includă pe Parșova Maria în calitate de membru al biroului electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39, desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadic nr. 05/01 din 13.09.2024.

Menționează, că la data de 27.09.2024, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Cantemir nr. 8, în conformitate cu prevederile Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, a solicitat Cancelariei de Stat, Oficiul Teritorial Cahul efectuarea controlului de legalitate a deciziei nr. 05/01 din 13.09.2024 „Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secției de votare, emisă de Consiliul comunal Sadic.

Relevă, că potrivit comunicării Cancelariei de Stat, Oficiul Teritorial Cahul nr. 1303/OT₂-396 la nr. 7 din 27 septembrie 2024, s-a constatat că în Registrul de Stat al Actelor locale nu este publicat actul administrativ decizia nr. 05/01 din 13 septembrie 2024 „Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secției de votare, emisă de Consiliul comunal Sadic 13 din septembrie 2024), explicând că, în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (7) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, deciziile cu caracter individual intră în vigoare la data comunicării persoanelor vizate sau la data indicată în textul deciziei, care nu poate preceda data includerii acesteia în Registrul de stat al actelor locale.

Totodată, remarcă că Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, comunică că, aceeași cerere prealabilă depusă Duca Ion, secretar al Consiliului comunal Sadic, raionul Cantemir, a depus la Comisia Electorală Centrală o contestație (cerere prealabilă), înregistrată sub nr. CEC-10APr/2 din 26 septembrie 2024 împotriva hotărârii nr. 4/39 din 23 septembrie 2024 „Cu privire la constituirea Biroului electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39” a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, precum și aceeași cerere prealabilă depusă de domnul Ion Avram, consilier în Consiliul comunal Sadic, membru al Biroului electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39, și doamna Parșova Maria, desemnată prin Decizia Consiliului comunal Sadic nr.05/01 din 13.09.2024 pentru funcția de membru al biroului electoral al secției de votare Sadic, a fost depusă și la Comisia Electorală Centrală, înregistrată sub nr. CEC-10APr/3 din 26 septembrie 2024.

Astfel, relatează că în cadrul examinării prealabile a contestațiilor, după formă și conținut, s-a stabilit că acestea au același obiect, aceiași subiecți și aceleași cerințe, fiind anexate aceleași probe, astfel, potrivit art. 44 alin. (4) din Codul administrativ nr. 116/2018, pentru desfășurarea cu celeritate a procedurii administrative, autoritatea publică este în drept să admită examinarea concomitentă a mai multor petiții depuse de mai mulți participanți la aceeași autoritate publică când, în baza raportului material-juridic dintre participanți, ele se află în conexiune prin pretențiile revendicate sau problemele comune și când există posibilitatea examinării lor în aceeași procedură și de aceeași autoritate publică, precum și în susținerea prevederii menționate, reținând și art. 80 alin. (1) din același cod, care stabilește că, în cazul în care drepturile sau interesele legitime, respectiv obligațiile care formează obiectul diferitor proceduri administrative inițiate în fața aceleiași autorități publice, au la bază aceeași situație de fapt sau același temei de drept, procedurile pot fi conexate, pentru a asigura realizarea eficientă a procedurilor administrative, conform principiilor prevăzute la art. 28 și 29 din Codul administrativ nr. 116/2018, Comisia Electorală Centrală a decis conexasia contestațiilor și examinarea acestora într-o singură procedură administrativă, astfel că, la data de 29 septembrie 2024, Comisia Electorală Centrală prin Hotărârea nr. 2978 a hotărât a declara ca inadmisibile contestația nr. CEC-10APr/2 din 26 septembrie 2024 depusă de domnul Ion Duca, secretar al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, și contestația nr. CEC-10APr/3 din 26 septembrie 2024 depusă de domnul Ion Avram, consilier Consiliul comunal Sadîc, membru al Biroului electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39, și doamna Parșova Maria.

Le fel, indică că Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8 în temeiul pct. 15 din Regulamentul privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, adoptat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128 din 18 iulie 2023, verificând din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea cererii prealabile (contestației), constată că cererea prealabilă (contestația) depusă de Ion Avram și Maria Parșova nr. CP-1 din 28.09.2024 împotriva Hotărârii nr. 4/39 din 23.09.2024 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, privind constituirea Biroului electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39, a constatat că nu întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 93 alin. (2) lit. f) din Codul electoral, și anume fiind constatat faptul că există o hotărâre cu privire la un litigiu electoral între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept (Hotărârea nr. 2978

din 29 septembrie 2024 a Comisiei Electorale Centrale), a hotărât a declara inadmisibilă cererea prealabilă (contestația) depusă de Ion Avram și Maria Parșova nr. CP-1 din 28.09.2024 împotriva Hotărârii nr. 4/39 din 23.09.2024 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, privind constituirea Biroului electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39.

Ca urmare a celor relatate, precizează că Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, prin hotărârea emisă cu nr. 6/4 din 01 octombrie 2024, a motivat declararea inadmisibilității cererii prealabile (contestației) depuse prin faptul că, există o Hotărâre cu privire la un litigiu electoral între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept, Hotărârea nr. 2978 din 29 septembrie 2024 a Comisiei Electorale Centrale. Totodată, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, în subsidiaritate cu argumentele invocate de către Comisia Electorală Centrală în hotărârea sa, și anume privind statutul - calitate contestatorilor și a dreptului vătămat, constată că, calitatea de subiect al unei contestații ce ar putea să o aibă consiliul local/secretarul consiliului local, nu este prevăzută de prevederile art. 94 din Codul electoral.

De asemenea, comunică că cadrul legal aferent activității secretarului consiliului local/raional nu oferă atribuții secretarului acestui organ să înainteze în nume și inițiativă proprie contestații asupra acțiunilor altor entități publice, în cazul de față ale organului electoral și, subsecvent, să înainteze acțiuni în instanța de judecată în cazul dezacordului cu o eventuală soluție. Or, conform art. 14 alin. (1) lit. w) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, una dintre competențele consiliului local este desemnarea reprezentantului său în instanțele de judecată, în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate și în cele care rezultă din raporturile cu alte autorități publice.

Prin urmare, apreciază că nu ține de competența secretarului inițierea litigiilor, inclusiv de contencios electoral.

Subsidiar, indică că acesta nu a anexat dovada deținerii împuternicirilor de a acționa în numele și interesele consiliului local vizat. Mai mult, potrivit art. 39 alin. (1) din Legea nr. 436/2006, secretarul îndeplinește atribuțiile sale sub autoritatea primarului, iar din materialele speței se atestă faptul că actuala componență a biroului electoral s-a stabilit anume reieșind din activitatea administrativă a primarului, ceea ce denotă faptul că acțiunile secretarului nu sunt realizate sub autoritatea primarului, ci din contra - în detrimentul acesteia, în mod independent.

Astfel, constată că secretarul consiliului local Ion Duca, nu este persoana abilitată cu acest drept, ceea ce denotă caracterul inadmisibil al revendicărilor sale.

Suplimentar, indică că în ceea ce privește condițiile de admisibilitate invocate, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, și anume privind statutul - calitate contestatarilor și a dreptului vătămată, constată că, Ion Avram, deține calitatea de membru al Biroului electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39, astfel că, se relevă a fi indicate prevederile art. 94 alin. (2) din Codul electoral, care stabilește că, funcționarii electorali, observatorii, precum și asociațiile

obștești care au solicitat acreditarea observatorilor pot depune contestații împotriva organului electoral care le-a aplicat sancțiunile prevăzute de art. 102 alin. (6) și alin. (8). Astfel, funcționarii electorali, adică membrii biroului electoral al secției de votare, sunt în drept să conteste actele cu caracter electoral doar în situația în care prin acestea le-a fost aplicată o sancțiune, în alte cauze contestațiile înaintate nu întrunesc condițiile de admisibilitate, fiind o activitate improprie statutului lor și scopului legitim urmărit de funcționalitatea acestuia.

Așa dar, Comisia Electorală Centrală atestă faptul că revendicarea înaintată de către contestatorul Ion Avram, este în afara cadrului legal pertinent, fiind inadmisibilă.

În ceea ce privește admisibilitatea revendicărilor înaintate de către contestatoare Maria Parsova, desemnată prin Decizia Consiliului comunal Sadic nr. 05/01 din 13.09.2024, pentru funcția de membru al Biroului electoral al secției de votare Sadic, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, atrage atenția că, potrivit art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În conformitate cu art. 38 alin. (10) lit. a) din Codul electoral, dreptul de a desemna 3 membri în componența Biroului electoral îl are consiliul local. Adică, dreptul de a înainta candidaturi aparține consiliului, iar candidatul desemnat nu are acest drept în mod autonom, adică personal.

Remarcă, că faptul desemnării candidaturii creează premise juridice pentru a obține drepturi în cazul în care procedura se finalizează cu emiterea unui act administrativ favorabil, care sunt subsecvente dreptului de bază de a desemna candidaturi.

Potrivit art. 11 alin. (2) din Codul administrativ, terții, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, relevă faptul că, drepturile candidatului desemnat au caracter subsecvent dreptului de înaintare a candidaturii, fiind un drept al unui terț, care este admisibil în procedura administrativă doar în situația în care dreptul de bază se revendică de persoana avenită, ceea ce în speța de față lipsește, or nici o persoană care a inițiat procedura prealabilă nu întrunește criteriile de admisibilitate.

În circumstanțele și în corespundere cu cele indicate supra, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8 solicită respingerea cererii de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Ion Avram, Maria Parșova, Ion Duca împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea actului administrativ, ca fiind neîntemeiată.

La data de 04 octombrie 2024 ***pârâțul Comisia Electorală Centrală*** a depus ***referința*** la cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Ion Duca, Ion Avram și Maria Parșova, împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8 și Comisia Electorală Centrală cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea referinței indică, că nu sunt acord cu susținerile reclamantilor și solicită declararea acțiunii ca fiind inadmisibilă pentru următoarele motive de fapt și de drept.

Notează că, reclamantii au depus la Comisia Electorală Centrală două contestații, înregistrate sub nr. CEC-10APr/2 și CEC-10APr/3 din 26 septembrie 2024.

În cadrul examinării contestațiilor Comisia a solicitat opinia CECER Cantemir nr. 8. Atât contestațiile cât și referințele au fost plasate pe pagina web oficială a Comisiei www.cec.md la directoriul Alegeri prezidențiale, 20 octombrie 2024 - Contestații depuse la Comisia Electorală Centrală-pozițiile 3 și 4 din listă, pentru a fi posibil vizualizarea acestora de către subiecții interesați.

Invocă, că Comisia Electorală Centrală a examinat contestațiile în termenul legal stabilit de art. 100 din Codul electoral nr. 325/2022 în ședința publică din 29 septembrie 2024, iar părțile au fost invitate în modul corespunzător și prezente la

ședință, iar la cerere au putut beneficia de dreptul de a lua cunoștință de dosarul administrativ.

Potrivit hotărârii adoptate Comisia specifică următoarele, că în conformitate cu art. 91 alin (1) lit. a) din Codul electoral nr. 325/2022 statuează că, prin contestație se înțelege cererea (sesizarea) în formă scrisă, inclusiv cererea prealabilă, prin care se cere revizuirea, anularea, în tot sau în parte, ori emiterea unui act administrativ de către organul electoral, realizarea unei acțiuni sau obligarea organului electoral la inacțiune.

Reiterează art. 94 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022. în calitate de subiect al contestației poate fi alegătorul, candidatul desemnat, grupul de inițiativă, blocul electoral, concurentul electoral sau participantul la referendum care revendică încălcarea drepturilor sale legitime prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative în domeniul electoral.

Prin urmare, din norma menționată a Codului electoral nr. 325/2022 nu se desprinde calitatea de subiect al unei contestații ce ar putea să o aibă consiliul local/secretarul consiliului local.

De asemenea, indică că cadrul legal aferent activității secretarului consiliului local/raional nu oferă atribuții secretarului acestui organ să înainteze în nume și inițiativă proprii contestații asupra acțiunilor altor entități publice, în cazul de față ale organului electoral și, subsecvent, să înainteze acțiuni în instanța de judecată în cazul dezacordului eu o eventuală soluție. Or, conform art. 14 alin. (1) lit. w) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, una dintre competențele consiliului local este desemnarea reprezentantului său în instanțele de judecată, în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate și în cele care rezultă din raporturile cu alte autorități publice.

Prin urmare, indică că nu ține de competența secretarului inițierea litigiilor, inclusiv de contencios electoral.

Subsidiar, relevă că acesta nu a anexat dovada deținerii împuternicirilor de a acționa în numele și în interesele consiliului local vizat.

Pârâtul, relievă și prevederile art. art. 39 alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, potrivit căreia, secretarul îndeplinește atribuțiile sale sub autoritatea primarului, iar din materialele speței se atestă că actuala componență a biroului electoral s-a stabilit anume reieșind din activitatea administrativă a primarului, astfel acțiunile secretarului nu sunt realizate sub autoritatea primarului, ci din contra - în detrimentul acesteia, în mod independent.

Astfel, se constată că secretarul consiliului local înaintând acțiunea în contencios administrativ și-a depășit atribuțiile funcționale nefiind persoana abilitată cu acest drept, ceea ce denota caracterul inadmisibil al revendicărilor sale.

În ceea ce privește admisibilitatea revendicărilor înaintate de către Ion Avram, consilier local, care deține calitatea de membru al Biroului electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39, Comisia cu titlu de principiu relevă că, potrivit art. 94 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, „Funcționarii electorali, observatorii, precum și asociațiile obștești care au solicitat acreditarea observatorilor pot depune contestații împotriva organului electoral care le-a aplicat sancțiunile prevăzute de art. 102 alin. (6) și alin. (8). În aceste cazuri, legalitatea hotărârii se contestă la organul electoral ierarhic superior”.

Prin urmare, susține că funcționarii electorali, adică membrii biroului electoral al secției de votare, sunt în drept să conteste actele cu caracter electoral doar în situația în care prin acestea le-a fost aplicată o sancțiune, în alte cauze contestațiile înaintate nu întrunesc condițiile de admisibilitate, fiind o activitate improprie statutului lor și scopului legitim urmărit de aceste funcții.

Menționează, că revendicarea înaintată de către Ion Avram este în afara cadrului legal pertinent, fiind inadmisibilă. În ceea ce privește admisibilitatea revendicărilor înaintate de către doamna Maria Parșova, desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024, pentru funcția de membru al biroului electoral al secției de votare Sadîc, Comisia atrage atenția că, potrivit art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Astfel, în conformitate cu art. 38 alin. (10) lit. a) din Codul electoral nr. 325/2022, dreptul de a desemna 3 membri în componența biroului electoral îl are consiliul local. Adică, dreptul de a înainta candidaturi aparține consiliului, iar candidatul desemnat nu are acest drept în mod autonom, adică personal. Faptul desemnării candidaturii creează premise juridice pentru a obține drepturi în cazul în care procedura se finalizează cu emiterea unui act administrativ favorabil, care sunt subsecvente dreptului de bază de a desemna candidaturi.

Remarcă, că revendicarea dreptului propriu constituie una dintre condițiile fundamentale pentru ca acțiunea în contencios administrativ să treacă testul admisibilității. Cu alte cuvinte, pentru ca o acțiune în contencios administrativ să fie considerată admisibilă, reclamantul trebuie să demonstreze că drepturile sale proprii au fost sau ar putea fi afectate de actul administrativ contestat.

Aceasta asigură că doar persoanele cu un interes juridic real și direct pot iniția astfel de acțiuni, garantând astfel eficiența și relevanța procesului judiciar. Revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată.

În conținutul acestei cereri, reclamanții trebuie, să invoce explicit vătămarea dreptului propriu, expresiile utilizate în textul articolelor 17, 39 și 189 din Codul administrativ, cum ar fi „drept vătămat” și „încălcarea unui drept al său”, se referă la drepturi subiective concrete.

Astfel, consideră că reclamanții trebuie să specifice în mod clar și precis care sunt drepturile lor subiective care au fost încălcate de actul administrativ contestat.

Având în vedere circumstanțele speței și normele legale citate, consideră că reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca nu au demonstrat în mod clar ce drepturi le-au fost lezate prin adoptarea hotărârii nr. 4/39 din. 23 septembrie 2024 „Cu privire la constituirea Biroului Electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39” de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8.

Suplimentar, atrage atenția că reclamantul Ion Duca și Ion Avram nu au anexat la împuterniciri de a acționa în numele consiliului local, fapt discutat și în cadrul ședinței Comisiei, potrivit extrasului din procesul-verbal al ședinței.

Totodată, explică că în baza Registrului de stat al actelor locale nu au fost identificate deciziile invocate de contestatari, mai exact deciziile Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024 „Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secției de votare” și nr. 02/01 din 07.05.2024 „Cu privire la numirea în funcție a învingătorului concursului pentru ocuparea funcției de secretar al Consiliului comunal Sadîc”.

Deci în baza de date a Registrului menționat, nu se regăsesc actele administrative care să confirme rezultatele concursului privind ocuparea funcției publice de secretar al consiliului local, corespunzător, nici actul de numire în funcție a acestuia.

Cu toate acestea, Ion Duca identifică în calitate de secretar al Consiliului comunal Sadîc, semnatar al deciziei nr. 05/01 din 13 septembrie 2024, în altă ordine de idei, din textul deciziei nr. 05/01 din 13.09.2024 „Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secției de votare” remarcă că este adoptată „unanim” fără a fi indicat numărul de voturi, de asemenea aceasta a fost semnată pe 17 septembrie 2024, pe când în

contestații se susține că a fost adusă la cunoștința subiecților vizați la data de 13 septembrie 2024.

Mai mult, analizând cel puțin ultimele decizii incluse în Registrul de stat al actelor locale, se observă că fiecare din acestea conține rubrica privind numărul exact al voturilor pentru fiecare din opțiunile valorificate.

Prin urmare, concluzionează că având în vedere argumentele formulate, Comisia Electorală Centrală își menține poziția exprimată în această speță și solicită instanței să declare acțiunea depusă de reclamantți ca fiind inadmisibilă în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. e) și g) din Codul administrativ, solicitând totodată examinarea cauzei în lipsa reprezentantului Comisiei Electorale Centrale.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul sediul Central din 04 octombrie 2024 s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată la cererea de chemare în judecată de către Ion Avram, Maria Parșova, Ion Duca împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr.8, Comisia Electorală Centrală cu privire la anularea actului administrativ și obligarea adoptării unui alt act administrativ.

Solicitarea și argumentele apelului.

În dezacord cu hotărârea enunțată, la 07 octombrie 2024 reclamantții Avram Ion, Parșova Maria și Duca Ion au declarat apel preventiv prin care au solicitat, casarea a hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 04 octombrie 2024, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii, să fie casată încheierea Judecătoriei Cahul, sediul central din 04 octombrie 2024 de respingere a cererii de suspendare a executării hotărârii nr.4/39 din 23.09.2024 cu privire la constituire blocului electoral al Secției de votare Sadic nr. 8/39 a Conciliului electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr. 8.

Indică apelanții că, consideră hotărârea Judecătoriei Cahul (sediul Central) din 04.10.2024 este ilegală și urmează a fi anulată din următoarele motive:

Notează că, în cadrul procesului de judecată au demonstrat că Consiliul electoral a adoptat hotărârea nr. 4/39 din 23.09.2024 cu încălcarea gravă a prevederilor imperative ale art.38 alin.(10) lit. a), b) din Codul Electoral și a pct. 7 din Regulamentul de activitate al biroului electoral al secției de votare, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1101/2023, precum și a deciziei Consiliului comunal Sadic

nr.05/01 din 13.09.2024 "***Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secției de votare***". Decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 era obligatorie pentru Consiliul electoral.

Demersul primarului comunei Sadic nr. 136 din 16.09.2024 îl consideră minciunos, nu exprimă adevărul și a fost efectuat cu scopul de a induce în eroare Consiliul electoral. Consiliul comunal Sadîc, începând cu data de 29.03.2024 și până în prezent s-a întrunit în mai multe ședințe extraordinare în conformitate cu Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, iar la data de 13.09.2024 a adoptat în mod legal decizia nr. 05/01, pe care a prezentat-o în termenul stabilit Consiliului electoral. Despre acest fapt trebuia să țină cont atât Consiliul electoral, precum și Comisia Electorală Centrală.

Hotărârea instanței de fond nu conține partea motivantă, din această cauză au indicat că actualmente nu au posibilitatea de a reda toate motivele cererii de apel. Acestea vor fi expuse suplimentar după ce hotărârea din 04.10.2024 va fi motivată și ne va fi adusă la cunoștință în modul stabilit.

Ulterior, la data de 10 octombrie 2024 a fost depusă ***cerere de apel motivată*** în care este indicat că, ***Avram Ion***, în calitate de Consilier PAS în Consiliul comunal Sadîc, membru al Biroului electoral al Secției de votare Sadîc nr.8/39, precum și de alegător, ***Parșova Maria***, alegător, desemnată prin Decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/0] din 13.09,2024, pentru funcția de membru al Biroului electoral al Secției de votare Sadîc (s. Sadîc, s.Taraclia) din partea Consiliului comunal Sadîc, ***Duca Ion***, în calitate de secretar al Consiliului comunal Sadîc și de alegător depun cererea de apel spre examinare și soluționare pentru ca prin decizia ce se va pronunța, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea a hotărârii Judecătoriei Cahul sediul Central din 04 octombrie 2024, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea subsemnaților de contencios administrativ să fie admisă integral, să fie casată încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 04 octombrie 2024 de respingere a cererii de suspendare până la pronunțarea unei decizii definitive executarea hotărârii nr. 4/39 din 23.09.2024 cu privire la constituire blocului electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39 a Conciliului electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr. 8 și în conformitate cu hotărârea Curții Constituționale nr. 20 din 26 septembrie 2024 solicită să fie scutiți de la plata taxei de timbru.

Menționează apelanții că în cadrul procesului de judecată au demonstrat că Consiliul electoral a adoptat hotărârea nr. 4/39 din 23.09.2024 cu încălcarea gravă a prevederilor imperative ale art.38 alin.(10) lit. a), b) din Codul Electoral și a pct. 7 din Regulamentul de activitate al biroului electoral al secției de votare, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1101/2023, precum și a deciziei Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 **"Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secției de votare"**. Decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 era obligatorie pentru Consiliul electoral.

Demersul primarului comunei Sadic nr. 136 din 16.09.2024 îl consideră mincinos, nu exprimă adevărul și a fost efectuat cu scopul de a induce în eroare Consiliul electoral. Consiliul comunal Sadîc, începând cu data de 29.03.2024 și până în prezent s-a întrunit în mai multe ședințe extraordinare în conformitate cu Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, iar la data de 13.09.2024 a adoptat în mod legal decizia nr. 05/01, pe care a prezentat-o în termenul stabilit Consiliului electoral. Despre acest fapt trebuia să țină cont atât Consiliul electoral, precum și Comisia Electorală Centrală.

Notează că în speță, instanța de judecată atestă că, prin decizia nr. 02/01 din 07.05.2024, Consiliul comunal Sadîc a luat act de rezultatele concursului pentru ocuparea funcției vacante de secretar al Consiliului și s-a decis numirea lui Ion Duca în această funcție, începând cu data de 07.05.2024 (*fila cauzei 24*). Totodată instanța menționează că, orice revendicare privind includerea în componența biroului electoral poate fi inițiată doar de organul care a desemnat persoana respectivă, în acest caz, Consiliul comunal Sadîc.

În acest sens menționează că prin decizia nr. 03/02 din 31.05.2024, Consiliul comunal Sadîc a hotărât desemnarea lui Duca Ion, secretar al Consiliului comunal, în calitate de reprezentant al Consiliului în instanțele de judecată ale Republicii Moldova, pentru un termen de 3 ani începând cu data de 31 mai 2024 (*fila cauzei 18*) or, Consiliul comunal Sadîc a fost și este reprezentat de Duca Ion, secretar al Consiliului comunal.

Apreciază critic și eronate concluziile instanței precum că, Maria Parșova, deși desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024 pentru a face parte din biroul electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39, nu are un interes juridic propriu, direct și personal pentru a depune contestație în nume propriu împotriva hotărârii privind constituirea biroului electoral.

Potrivit art. 17 din Codul Administrativ, *drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă, or, faptul că, Maria Parșova, nu a fost inclusă în component biroul electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39 reprezintă o încălcare direct a dreptului dnei Maria Parșova de a face parte din biroul electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39 și de a participa la procesul electoral.*

Mai mult, pentru a exercita acest drept Maria Parșova a urmat cursurile și a obținut certificatul de calificare care confirmă formarea/specializarea în domeniul electoral.

Evidențiază că excluderea dnei Maria Parșova din biroul electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39 de către Consiliul electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr.8 constituie o încălcare gravă a dreptului dnei Maria Parșova de a participa la procesul electoral.

Actul de desemnare a dnei Maria Parșova în componența biroului electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39, decizia Consiliului Comunal Sadic nr.05/01 din 13.09.2024 (*fila cauzei 26-28, 29-31*), este obligatoriu și în continuare pentru Consiliul electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr.8, iar activitatea și hotărârile biroului electoral fără Maria Parșova este ilegală.

Susțin apelanții că, instanța de fond practic nu s-a expus asupra cerințelor invocate de dna Maria Parșova.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, remarcă că judecătorii trebuie nu doar să îndeplinească criteriile obiective de imparțialitate, ci să fie și percepuți ca fiind imparțiali.

Miza este încrederea pe care instanțele trebuie să o inspire justițiabililor dintr-o societate democratică.

O instanță de judecată trebuie să reafirme încrederea publicului în integritatea corpului judiciar.

Justiția nu doar trebuie făcută, trebuie să se și vadă că s-a făcut justiție. Percepția de imparțialitate se măsoară prin standardul observatorului rezonabil.

Instanța trebuie să fie imparțială și din punct de vedere obiectiv, adică trebuie să ofere garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în această privință (*Gregory vs Marea Britanie, CEDO, (1997) 25 EHRR 577*).

Ceea ce este în joc, e încrederea pe care instanțele dintr-o societate democratică trebuie să o inspire populației, inclusiv și acuzatului (*Castillo Algar vs Spania, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, (1998) 30 EHRR 827*).

Nerespectarea acestora ar constitui o încălcare a dreptului subsemnaților la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului.

În drept, cererea de apel a fost întemeiată pe prevederile art. 38 alin. (10) lit. a), b). art. 95 alin. (1), alin. (8) din Codul Electoral și a pct. 7 din Regulamentul de activitate al biroului electoral al secției de votare, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1101/2023, art. 231-234, art. 240 alin. (1) lit. c), art. 241 alin. (2)-(3), art. 242, art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

La 10 octombrie 2024 intimatul **Comisia Electorală Centrală** a depus **referință** la cererea de apel prin care solicită respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond, totodată solicitând examinarea apelului în lipsa reprezentantului Comisiei Electorale Centrală.

În argumentarea referinței s-a invocat, că partea intimată nu poate fi de acord cu susținerile apelanților și solicită declararea cererii de apel ca fiind inadmisibilă pentru următoarele motive de fapt și de drept.

Apelanții au depus la Comisia Electorală Centrală două contestații, înregistrate sub nr. CEC-IOAPr/2 și CKC-l()APr/3 din 26 septembrie 2024. În cadrul examinării contestațiilor, Comisia a solicitat opinia CEC ER Cantemir nr. 8.

Comisia Electorală Centrală a examinat contestațiile în termenul legal stabilit de art. 100 din Codul electoral nr. 325/2022 în ședința publică din 29 septembrie 2024 și a adoptat hotărârea nr. 2978 din 29 septembrie 2024.

Potrivii hotărârii adoptate. Comisia a reținut următoarele:

Articolul 91 alin (1) lit. a) din Codul electoral nr. 325/2022 statuează că, în sensul prezentului cod, prin contestație se înțelege cererea (sesizarea) în formă scrisă, inclusiv cererea prealabilă, prin care se cere revizuirea, anularea, în tot sau în parte, ori emiterea unui act administrativ de către organul electoral, realizarea unei acțiuni sau obligarea organului electoral la inacțiune.

În acord cu art. 94 alin. (1) din codul electoral nr. 325/2022, în calitate de subiect al contestației poate fi alegătorul, candidatul desemnat, grupul de inițiativă, blocul electoral, concurentul electoral sau participantul la referendum care revendică încălcarea drepturilor sale legitime prevăzute de prezentul Cod și de alte acte normative în domeniul electoral.

Prin urmare, din norma menționată a Codului electoral nr. 325/2022 nu se desprinde calitatea de subiect al unei contestații ce ar putea să o aibă consiliul local/secretarul consiliului local.

De asemenea, cadrul legal aferent activității secretarului consiliului local/raional nu oferă atribuții secretarului acestui organ să înainteze în nume și din inițiativă proprii contestații asupra acțiunilor altor entități publice, în cazul de față ale organului electoral și, subsecvent, să înainteze acțiuni în instanța de judecată în cazul dezacordului cu o eventuală soluție.

Or. conform art. 14 alin. (1) lit. w) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, una dintre competențele consiliului local este desemnarea reprezentantului său în instanțele de judecată, în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate și în cele care rezultă din raporturile cu alte autorități publice. Prin urmare, nu ține de competența secretarului inițierea litigiilor, inclusiv de contencios electoral. Subsidiar, secretarul consiliului local nu a anexat dovada deținerii împuternicirilor de a acționa în numele și interesele consiliului local vizat.

Mai mult, potrivit art. 39 alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, secretarul îndeplinește atribuțiile sale sub autoritatea primarului, iar din materialele speței se atestă că actuala componență a biroului electoral s-a stabilit anume reieșind din activitatea administrativă a primarului, astfel acțiunile secretarului nu sunt realizate sub autoritatea primarului, ci din contra - în detrimentul acesteia. în mod independent.

Astfel, constată că secretarul consiliului local, prin înaintarea acțiunii în contencios administrativ, și-a depășit atribuțiile funcționale, nefiind persoana abilitată cu acest drept, ceea ce denotă caracterul inadmisibil al revendicărilor sale.

În ceea ce privește admisibilitate revendicărilor înaintate de către domnul Avram Ion, consilier local, care deține calitatea de membru al Biroului electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39, Comisia cu titlu de principiu relevă că, potrivit art. 94 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, „Funcționarii electorali, observatorii, precum și asociațiile obștești care au solicitat acreditarea observatorilor pot depune contestații împotriva organului electoral care le-a aplicat sancțiunile prevăzute de art. 102 alin. (6) și alin. (8). În aceste cazuri, legalitatea hotărârii se contestă la organul electoral ierarhic superior”.

Prin urmare, funcționarii electorali, adică membrii biroului electoral al secției de votare, sunt în drept să conteste actele cu caracter electoral doar în situația în care prin acestea le-a fost aplicată o sancțiune, în alte cauze contestațiile înaintate

nu întrunesc condițiile de admisibilitate, fiind o activitate improprie statutului lor și scopului legitim urmărit de aceste funcții.

Așadar, se atestă faptul că revendicarea înaintată de către domnul Avram Ion esle în afara cadrului legal pertinent, fiind inadmisibilă.

În ceea ce privește admisibilitatea revendicărilor înaintate de către doamna Parșova Maria, desemnată prin Decizia Consiliului comunal Sadic nr. 05/01 din 13.09.2024 pentru funcția de membru al biroului electoral al secției de votare Sadic, Comisia atrage agenția că, potrivit art. 17 din Codul administrativ nr. 116/2018, „Drept vătămât este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă”.

În conformitate cu art. 38 alin. (10) lit a) din Codul electoral nr. 325/2022, dreptul de a desemna 3 membri în componența biroului electoral îl are consiliul local. Adică, dreptul de a înainta candidaturi aparține consiliului, iar candidatul desemnat nu are acest drept în mod autonom, adică personal. Faptul desemnării candidaturii creează premise juridice pentru a obține drepturi în cazul în care procedura se finalizează cu emiterea unui act administrativ favorabil, care sunt subsecvente dreptului de bază de a desemna candidaturi.

Face trimitere intimatul și la prevederile art. 11 alin. (2), art. 5, art. 10 alin. (1) art. 17, art. 20 din Codul administrativ, invocând că, din corelarea normelor enunțate, se desprinde că revendicarea dreptului propriu constituie una dintre condițiile fundamentale pentru ca acțiunea în contencios administrativ să treacă testul admisibilității. Cu alte cuvinte, pentru ca o acțiune în contencios administrativ să fie considerată admisibilă, reclamantul trebuie să demonstreze că drepturile sale proprii au fost sau ar putea fi afectate de actul administrativ contestat. Acest lucru reprezintă o garanție că doar persoanele cu un interes juridic real și direct pot iniția astfel de acțiuni și că procesul judiciar va fi eficient și relevant.

Revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată. În conținutul cererii, reclamantii trebuie să invoce explicit vătămarea dreptului propriu. Expresiile utilizate în textul articolelor 17, 39 și 189 din Codul administrativ, cum ar fi: „drept vătămât” și „încălcarea unui drept al său”, se referă la drepturi subiective concrete. Astfel, reclamantii trebuie să specifice în mod clar și precis care drepturi subiective le-au fost încălcate prin actul administrativ contestat.

Având în vedere circumstanțele speței și normele legale citate, consideră că reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca nu au demonstrat în mod clar ce drepturi le-au fost lezate prin adoptarea hotărârii nr. 4/39 din 23 septembrie 2024 „Cu privire la constituirea Biroului electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39” de către CE CER Cantemir nr. 8.

Suplimentar, atrage atenția instanței că Duca Ion și Avram Ion nu au anexat la cererea de apel împuterniciri de a acționa în numele consiliului local, fapt discutat și în cadrul ședinței Comisiei (a se vedea pag. 6 al Extrasului din procesul-verbal al ședinței).

La 10 octombrie 2024 intimatul *Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8* a depus *referință* la cererea de apel, prin care solicită respingerea apelului, și menținerea hotărârii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată, totodată solicitând examinarea apelului în lipsa reprezentantului Comisiei Electorale Central.

În argumentarea referinței s-a invocat, poziția expusă de *Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8* în referința depusă în prima instanță.

Argumentele participanților la proces.

Procedura de citare a fost legal executată.

În ședința instanței de apel nu s-a prezentat apelanta Parșova Maria, care la data de 10 octombrie 2024 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

De asemenea, fiind legal citați, prin referință *Comisia Electorală Centrală* și *Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8* au solicitat examinarea apelului în lipsa sa.

Potrivit prevederilor art. 218 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepții: neprezentarea la ședința de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanților și/sau a reprezentanților lor nu împiedică soluționarea acțiunii în contenciosul administrativ.

Având în vedere aspectele sus enunțate, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente, legal citate.

În ședința instanței de apel *apelantul Ion Duca* a pledat pentru admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Cahul sediul Central din 04 octombrie 2024, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea subsemnaților de contencios administrativ să fie admisă integral și să fie casată încheierea Judecătorei Cahul, sediul Central din 04 octombrie 2024 de respingere a cererii de suspendare până la pronunțarea unei decizii definitive executarea hotărârii nr. 4/39 din 23.09.2024 cu privire la constituire blocului electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39 a Conciliului electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr. 8.

Apelantul Ion Avram în ședința instanței de apel, de asemenea a pledat pentru admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Cahul sediul Central din 04 octombrie 2024, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea subsemnaților de contencios administrativ să fie admisă integral și să fie casată încheierea Judecătorei Cahul, sediul Central din 04 octombrie 2024 de respingere a cererii de suspendare până la pronunțarea unei decizii definitive executarea hotărârii nr. 4/39 din 23.09.2024 cu privire la constituire blocului electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39 a Conciliului electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr. 8.

Aprecierea instanței de apel.

Verificând materialele cauzei și analizând în complex argumentele și criticile expuse de părți, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul concludă asupra necesității admiterii apelului declarat de reclamantii Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca, casării integrale a hotărârii primei instanțe și emiterii unei noi decizii, prin care se respinge ca inadmisibilă acțiunea reclamantilor Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr.8 și Comisiei Electorale Centrale, cu privire la anularea deciziei Comisiei Electorale Centrale asupra cererii prealabile și obligarea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8 de a modifica hotărârea cu privire la constituirea biroului electoral al Secției de votare Sadic nr.8/39, dat fiind că reclamantii Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca nu pot revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 Cod Administrativ, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.3 Cod administrativ, „legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de desfășurare a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării

drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept”

Conform art.236 Cod administrativ, „instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului”.

Analizând condițiile de admisibilitate a apelului, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul statuează, că cererea de apel corespunde cerințelor de admisibilitate și nu cade sub incidența art.236 alin.(2) Cod administrativ. Nici participanții la proces nu au invocat inadmisibilitatea apelului.

În acest context, Colegiul menționează că cererea de apel este admisibilă.

În conformitate cu art.240 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, „*examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: ... casează integral hotărârea primei instanței și emite o nouă decizie*”.

Conform art. 17 Codului administrativ drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 189 alin (1) Cod administrativ orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ (2) Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17”.

Colegiul reține, că concluzia primei instanțe este adoptată sub imperiul aplicării eronate a normelor legii procedurale. Instanța de fond a motivat hotărârea, precum că reclamantii nu sunt persoane, drepturile cărora au fost încălcate în sensul art. 17 din Codul administrativ, însă a ajuns la concluzia că speței sunt aplicabile prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) al Codului administrativ, potrivit căreia examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la art. 224 alin. (1) lit. a) - e). Colegiul judiciar reține că, potrivit circumstanțelor constatate ale cauzei instanța de fond urma să verifice corespunderea cererii reclamantilor Avram Ion, Parșova Maria și Duca Ion criteriilor de admisibilitate a acțiunii. Concluzia în cauză rezultă din următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

Din materialele cauzei se reține că, prin decizia Consiliului Comunal Sadîc „Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secției de votare” nr.05/01 din 13 septembrie 2024, s-a decis desemnarea candidaților pentru funcția de membru al biroului electoral al secției de votare comuna Sadîc (s. Sadîc, s.Taraclia) din partea Consiliului comunal, conform anexei nr.1.

Conform anexei nr.1 la decizia nr.05/01 din 13.09.2024, în calitate de membri a biroului electoral al secției de votare comuna Sadîc au fost desemnați: Andrei Dimcea, Anna Sobor, Maria Pașova, membru supleant Silvia Rotari (fila dosarului 16-17).

La 23.09.2024 Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8 a emis hotărârea cu privire la constituirea Biroului electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39 (fila dosarului 15), în următoarea componență: Avram Ion, - din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Miliș Maris - din partea Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, Bejan Silvia, Chircu Maria, Dimcea Andrei, Dușa Natalia, Pașova Eugenia, Sobol Ana și Socol Ludmila – din Registrul Funcționarilor Electorali.

La data de 26.09.2024 reclamanții Ion Avram, Maria Pașova, Ion Duca s-au adresat cu cereri prealabile la Comisia Electorală Centrală, prin care au solicitat obligarea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8 să includă în preambulul hotărârii nr.4/39 din 23.09.2024, după textul "nr.2633/22024" sintagma „decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024”, să substituie sintagmele „Registrul Funcționarilor Electorali” de la pozițiile „Andrei Dimcea, Ana Sobor” cu sintagmele „reprezentantul Consiliului comunal Sadîc în baza deciziei Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024”, să substituie sintagma „Secretara Consiliului comunal Sadîc” de la pct.3 cu sintagma "Secretarul Consiliului Comunal Sadîc, Ion Duca”, să o includă pe Maria Pașova în calitate membru al biroului electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39, desemnată prin decizia Consiliului Comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 (fila dosar 26-28, 29-31).

Prin hotărârea nr.2978 din 29.09.2024 emisă de Comisia Electorală Centrală cu privire la contestațiile (cererile prealabile) nr. CEC-10APr/2 și CEC-10APr/3 din 26 septembrie 2024 depuse de domnii Duca Ion, Avram Ion și Pașova Maria, au fost declarate inadmisibile contestațiile. Prin hotărârea nr.2978 din 29.09.2024,

Comisia Electorală Centrală a ajuns la concluzia că, contestația nr. CEC-10APr/2 a fost depusă de domnul Duca Ion, secretar al Consiliului comunal Sadîc, s-a făcut trimitere la art. 91 alin (1) din Codul electoral nr. 325/2022 și art. 94 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, și s-a indicat că, din norma menționată din Codul electoral nr. 325/2022 nu se desprinde calitatea de subiect al unei contestații ce ar putea să o aibă consiliul local/secretarul consiliului local. De asemenea, cadrul legal aferent activității secretarului consiliului local/raional nu oferă atribuții secretarului acestui organ să înainteze în nume și inițiativă proprie contestații asupra acțiunilor altor entități publice, în cazul de față ale organului electoral și, subsecvent, să înainteze acțiuni în instanța de judecată în cazul dezacordului cu o eventuală soluție. În concluzie s-a indicat că, secretarul consiliului local înaintând contestația (cererea prealabilă) și-a depășit atribuțiile funcționale nefiind persoana abilitată cu acest drept, ceea ce denotă caracterul inadmisibil al revendicărilor sale. În ceea ce privește admisibilitatea revendicărilor înaintate de către domnul Avram Ion, consilier local, care deține calitatea de membru al Biroului electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39, Comisia cu titlu de principiu a relevat că, potrivit art. 94 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, „Funcționarii electorali, observatorii, precum și asociațiile obștești care au solicitat acreditarea observatorilor pot depune contestații împotriva organului electoral care le-a aplicat sancțiunile prevăzute de art. 102 alin. (6) și alin. (8). În aceste cazuri, legalitatea hotărârii se contestă la organul electoral ierarhic superior”. Astfel, funcționarii electorali, adică membrii biroului electoral al secției de votare, sunt în drept să conteste actele cu caracter electoral doar în situația în care prin acestea le-a fost aplicată o sancțiune, în alte cauze contestațiile înaintate nu întrunesc condițiile de inadmisibilitate, fiind o activitate improprie statutului lor și scopului legitim urmărit de funcționalitatea acestuia. Prin urmare, s-a concluzionat că revendicarea înaintată de către domnul Avram Ion este în afara cadrului legal pertinent, fiind inadmisibilă. În ceea ce privește admisibilitatea revendicărilor înaintate de către doamna Parșova Maria, desemnată prin Decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024, pentru funcția de membru al biroului electoral al secției de votare Sadîc, Comisia a atras atenția că, potrivit art. 17 din Codul administrativ nr. 116/2018, „Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă”. S-a indicat că, drepturile candidatului desemnat au caracter subsecvent dreptului de înaintare a candidaturii, fiind un drept al unui terț, care este admisibil în procedura administrativă doar în situația în

care dreptul de bază se revendică de persoana aventită, ceea ce în speța de față lipsește, or nicio persoană care a inițiat procedura prealabilă nu întrunește criteriile de admisibilitate. Comisia a conchis că revendicarea de către consiliul local legal constituit a unui drept poate fi solicitată prin intermediul reprezentantului său delegat în baza deciziei. Pornind de la cele expuse supra, Comisia a concluzionat că pretențiile înaintate nu întrunesc criteriile de admisibilitate.

Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului și recunoașterea dreptului pretins.

Astfel, Colegiul judiciar constată că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea hotărârii nr.2978 din 29.09.2024 emisă de Comisia Electorală Centrală cu privire la contestațiile (cererile prealabile) nr. CEC-10APr/2 și CEC-10APr/3 din 26 septembrie 2024 depuse de Duca Ion, Avram Ion și Parșova Maria, precum și obligarea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8 să introducă modificări în hotărârea nr.4/39 din 23.09.2024 cu privire la constituirea biroului electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39.

În speță, Colegiul judiciar atestă că, prin decizia nr. 02/01 din 07.05.2024, Consiliul comunal Sadîc a decis numirea lui Ion Duca în funcția de secretar al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, începând cu data de 07.05.2024 (fila dosarului 24).

Colegiul judiciar constată că, *Duca Ion* a înaintat acțiunea în procedura de contencios administrativ împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr.8 și Comisiei Electorale Centrală, poziționându-se ca un reclamant persoană fizică, ceea ce rezultă din faptul, că în rubrica denumirii Reclamantilor este poziționată persoana Duca Ion, fără mențiunea că este secretarul sau reprezentantul Consiliului comunal Sadîc, și cererea de chemare în judecată e semnată la fel de la numele persoanei fizice Duca Ion, fără specificarea calității de secretar sau reprezentant al Consiliului comunal Sadîc (f.d.4-8). Nici din întregul text al cererii de chemare în judecată reclamantul Duca Ion nu a invocat că acționează de la numele Consiliului comunal Sadîc, și că anume entitatea Consiliul comunal Sadîc ar fi reclamant în această cauză. În textul cererii de chemare în judecată Duca Ion într-adevăr a invocat ca și o deficiență faptul că

Comisia Electorală Centrală în ședința de examinare a cererilor prealabile nu i-a oferit un termen de 10 minute pentru a prezenta o un act ce-i atestă împuternicirile de reprezentare a Consiliului comunal Sadîc, însă acest argument prin sine nu poate fi conceput ca un indiciu potențial de a identifica Consiliul comunal Sadîc cu statut de reclamant, atât timp cât după forma și conținutul cererii de chemare în judecată rezultă indubitabil că reclamant este persoana fizică Duca Ion.

Este de menționat și faptul, că acțiunile de contencios electoral constituie proceduri rapide, care se examinează în termen de 3 zile, și acest termen scurt de examinare presupune necesitatea manifestării unei perseverențe sporite din partea reclamanților în vederea întocmirii la un nivel calificat atât a contestațiilor, cât și a cererilor de chemare în judecată, pentru a reduce la minim, și doar în cazurile evident-stringente, discuțiile juridice legate de forma și conținutul contestațiilor și cererilor de chemare în judecată. La speță o asemenea discuție juridică nu era evidentă și nu implica o astfel de inițiativă din partea instanței judecătorești. Reclamantul Duca Ion a avut posibilitatea de a veni în fața instanței de judecată cu unele propuneri de corectare a cererii de chemare în judecată, dar nu a recurs la un asemenea instrument, și astfel instanțele judecătorești nu au nici un motiv pentru a percepe cererea de chemare în judecată altfel decât corespunzător formei și conținutului ei, iar argumentul apelantului Duca Ion cu referire la identificarea reclamantului se prezintă a fi unul inconsistent.

Nu este reținut argumentul apelantului Duca Ion, că având împuterniciri de reprezentare a Consiliului comunal Sadîc, urma să fie perceput Consiliul comunal Sadîc ca și reclamant, pe motivul indicat în special în alineatul precedent, dar și suplimentar din considerentul că decizia Consiliului comunal Sadîc nr.03/02 din 31.05.2024, prin care Duca Ion a fost investit cu împuterniciri de reprezentare pentru un termen de 3 ani începând cu 31 mai 2024, este expusă controversat la compartimentul împuternicirilor speciale (inclusiv împuternicirea de a semna cererea de chemare în judecată) lui la înaintarea acțiunii, fapt care nu ar permite instanței judecătorești să-l accepte pe Duca Ion ca și purtător al dreptului de a semna și a depune cerere de chemare în judecată de la numele Consiliului comunal Sadîc. În decizia Consiliului comunal Sadîc nr.03/02 din 31.05.2024, pe de o parte este consemnat: *”se aprobă procura, pe un termen de 3 ani, începând cu 31.05.2024 desemnându-l pe Duca Ion – secretar al Consiliului comunal Sadîc, cu dreptul de a reprezenta consiliul comunal Sadîc în instanțele de judecată a RM, conducându-se de dreptul să folosească de toate drepturile prevăzute de art. 81 al*

Codului de procedură civilă, de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărîrea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amîna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărîrii judecătorești, de a reprezenta interesele Consiliului comunal Sadîc în organele de forță poliție, procuratură) de a semna din numele Consiliului comunal Sadîc toate actele legate de această împuternicire (cereri , acțiuni civile, apel recurs)

Potrivit art. 81 alin. (1) cod de procedură civilă este prevăzut expres că, „(1) Împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărîrea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amîna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărîrii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.”.

Astfel, în cazul în care Duca Ion urma să reprezinte interesele Consiliului comunal Sadîc împuternicirile lui urmau să fie direct indicate în procură într-o manieră care exclude orice interpretare suseptibilă de a trezi dubii cu referire la drepturile speciale (inclusiv dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată), însă decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 03/02 din 31.05.2024 are prevederi contradictorii - circumstanță care atestă odată în plus că Duca Ion a acționat cu titlu de reclamant, și nu reprezentant, în acțiunea formulată împotriva pârâților Comisiei Electorale Centrale și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8.

Astfel, Duca Ion având în cauza prezentă statutul procesual de ”reclamant” în calitate de persoana fizică, nu a demonstrat că hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8 din 23.09.2024 cu privire la constituirea Biroului electoral al secției de votare Sadic nr.8/39 în oarecare mod și măsură îi atinge drepturile sau libertățile.

În ceea ce privește depunerea acțiunii de către Avram Ion, Colegiul judiciar ține să menționeze faptul că, deținerea funcției de consilier ai Consiliului comunal Sadic și membrul al Biroului electoral al secției de votare Sadic nr. 8/39 nu-i conferă calitatea procesuală necesară pentru a contesta actele emise de autoritățile electorale, precum Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr. 8 sau Comisia Electorală Centrală.

Această concluzia reiese din prevederile Legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017/. Astfel, potrivit art. 5 alin. (1) prezentei Legi în funcție de caracterul lor, normele juridice se împart în **generale, speciale** și derogatorii; **(2)** normele juridice generale sînt aplicabile fie tuturor raporturilor sociale sau subiecților de drept, fie unor categorii de raporturi sau de subiecți, fără a-și pierde caracterul de generalitate; **(3)** Normele juridice speciale sînt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.

Codul administrativ și Codul electoral sunt acte normative de același nivel, dar Codul electoral este actul normativ de caracter special. Respectiv, în relațiile electorale, inclusiv și la subiectele în dispută se aplică anume prevederile Codului electoral.

În speță, pentru a fi legitimată o astfel de acțiune, este necesar ca reclamantii să se încadreze în categoriile expres prevăzute de art. 94 alin. (1) din Codul electoral, care limitează dreptul de a formula contestații în materie electorală la anumite subiecte de drept specific definite de legislație.

Instanța reține că, în conformitate cu prevederile Codului electoral, dreptul de a formula contestații în materie electorală este strict reglementat și limitat la subiecții expres prevăzuți de lege, conform art. 94 alin. (1) și (2). Aceste dispoziții restrâng în mod deliberat sfera persoanelor care pot depune contestații împotriva actelor sau acțiunilor organelor electorale, asigurând că doar acele persoane care

sunt direct afectate sau care au un interes juridic propriu și legitim au acces la această cale de atac.

Conform dispozițiilor art. 94 alin. (1) din Codul electoral, în calitate de subiecți cu drept de contestație pot figura ***alegătorii, candidații desemnați, grupurile de inițiativă, blocurile electorale, concurenții electorali sau participanții la referendum*** care revendică încălcarea drepturilor sau intereselor lor legitime prevăzute de legislația electorală. În context, consilierii locali, membrii biroului electoral al secției de votare în calitatea lor individuală, nu sunt incluși în aceste categorii de subiecți cu drept de contestație, iar dreptul procesual de a contesta actele electorale nu le este recunoscut de lege.

Pentru a putea formula o contestație în materie electorală, Codul electoral și Codul administrativ impun ca subiectul reclamant să revendice încălcarea unui drept subiectiv sau a unei libertăți proprii prin actele administrative contestate.

La caz, însă Avram Ion și Duca Ion nu invocă existența unei vătămări personale a drepturilor lor sau a libertăților individuale prin hotărârea nr. 4/39 din 23 septembrie 2024 emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr. 8, ci mai degrabă invocă un interes general al societății – ceea ce nu poate fi asimilat unui drept sau interes personal al reclamantilor.

De asemenea este de menționat că, revendicarea unor eventuale vicii de ilegalitate în emiterea unui act administrativ electoral nu poate constitui, prin ea însăși, temei pentru acordarea calității procesuale în lipsa unei legături concrete și directe cu un drept propriu al reclamantilor.

În speță, reclamantul Ion Avram invocă că a depus contestația în calitate de consilier al Consiliului comunal Sadîc, membru al Biroului electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39, precum și în calitate de funcționar public, și că aceste calități îi conferă dreptul de a contesta actele administrative emise de către autoritățile electorale. Însă, art. 94 din Codul electoral reglementează în mod expres calitatea procesuală și subiecții cu drept de contestație în materie electorală, respectiv: alegătorii, candidații desemnați, grupurile de inițiativă, blocurile electorale, concurenții electorali sau participanții la referendum care revendică încălcarea drepturilor legitime prevăzute de Codul electoral. La fel, funcționarii electorali, observatorii și asociațiile obștești care au solicitat acreditarea observatorilor pot depune contestații doar împotriva actelor organului electoral care le-a aplicat sancțiuni.

Astfel, Colegiul judiciar reține că, simpla calitate de consilier local a lui Avram Ion nu îi conferă automat dreptul de a contesta orice act administrativ electoral în nume propriu, ci doar în măsura în care acesta afectează un drept sau interes legitim propriu.

De asemenea, Colegiul judiciar constată că, Parșova Maria indică că ar fi avut dreptul de a contesta Hotărârea nr. 4/39 din 23 septembrie 2024 cu privire la constituirea biroului electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39 din 23.09.2024 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8, în calitate de persoană vătămată prin neincluderea sa în componența biroului electoral. Conform art. 94 din Codul electoral, subiecții cu drept de a depune contestații în această materie sunt strict limitați la concurenți electorali, grupuri de inițiativă, alegători sau persoane juridice cu interese legitime afectate direct de actul administrativ contestat.

La caz, Maria Parșova, deși desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024 pentru a face parte din biroul electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39, nu are un interes juridic propriu, direct și personal pentru a depune contestație în nume propriu împotriva hotărârii privind constituirea biroului electoral. Or, dreptul de a fi desemnat în componența unui birou electoral nu reprezintă un drept personal al persoanei desemnate, ci un drept care decurge din decizia organului colectiv care îl numește, respectiv Consiliul comunal Sadîc.

Astfel, orice revendicare privind includerea în componența biroului electoral poate fi inițiată doar de organul care a desemnat persoana respectivă, în acest caz, Consiliul comunal Sadîc, și nu de persoana nominalizată. În joc sunt puse interesele reprezentative ale comunității (unitatea administrativ-teritorială Sadîc), reprezentată de Consiliul comunal Sadîc, și atribuțiile autorității electorale Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8 aferente constituirii birourilor electorale, concurența cărora poate fi soluționată la inițiativa anume a acestor entități, dar nu la inițiativa persoanelor vizate în deciziile acestor autorități publice.

La fel nu sunt justificați reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca de a invoca un interes propriu din ipostaza lor de alegători, or hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.4/39 din 23.09.2024 nu este susceptibilă sub nici un aspect de a avea incursiune în dreptul activ al alegătorului.

În acest context, Colegiul judiciar ține să menționeze că, Consiliul comunal Sadic este cel care are dreptul de a revendica includerea unui membru în componența biroului electoral, nu persoana desemnată individual pentru a face parte din această structură.

Din considerentele menționate, și având în vedere că instanța de fond a interpretat eronat normele de drept material, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul a concluzionat, că restabilirea echității legale se impune prin casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care se declară inadmisibilă acțiunea înaintată de Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca, dat fiind că reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca nu pot revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 Cod Administrativ.

Conducându-se de prevederile 207 alin. (2) lit. e), art. 240 alin. (1) lit. c), 251 alin. (2) Cod administrativ, Colegiul judiciar, -

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Cahul sediul central din 04 octombrie 2024, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea reclamanților Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca.

Se emite o nouă decizie după cum urmează.

Se declară inadmisibilă acțiunea înaintată de reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca împotriva pârâților Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr.8 și Comisia Electorală Centrală, cu privire la anularea deciziei Comisiei Electorale Centrale asupra cererii prealabile și obligarea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr.8 de a modifica hotărârea cu privire la constituirea biroului electoral al Secției de votare Sadic nr.8/39, în temeiul art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ, dat fiind că reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca nu pot revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, dar poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile de la pronunțării ei.

Decizia motivată va fi pronunțată la data de 14 octombrie 2024, ora 14:00.

Președintele ședinței, judecător

Vitalie Movilă

Judecătorii

Evghenii Dvurecenshii

Serghei Pilipenco